
ЗМІСТ

Юрій Лавріненко. Від упорядника (передмова) 7

ПОЕЗІЯ

ПАВЛО ТИЧИНА (літературна сільвета)	17
Ще пташки в дзвінких піснях	21
Пастелі, II, IV	22
Одчиняйте двері	22
По блакитному степу	23
Золотий гомін	24
Пам'яті тридцяти	29
Скорбна мати	30
Війна	32
Замість сонетів і октав	34
Плуг	41
І Белий, і Блок, і Єсенін, і Ключев	42
На майдані коло церкви	43
Міжпланетні інтервали	44
Месія	44
Мадонно моя, I	45
Вітер з України	46
Три сини	47
В космічному оркестрі, 1, 2, 4	48
З мого щоденника, 2	51
Голод	52
Перед пам'ятником Пушкіну в Одесі	53
З кримського циклу (Прорив; Сниться й далі; За хмарами обвали)	53
Чистила мати картоплю	56
МАКСИМ РИЛЬСЬКИЙ (літературна сільвета)	61
Музика	66
Молюсь і вірю	67
Плюскочуться білі качки	67

Коли усе в тумані життьовому	68
І шум людський, і велемудрі книги	68
Колишеться човен	69
Червоне вино	69
Морозе! ти душа парнаського співця	70
Прийшла! Таки прийшла нарешті!	71
Синя далечінь, III	71
У горах, серед каменю й снігів	72
Сонет нудьги й бажання	73
Фантастичний бриг (октави), I, II, III, VII, VIII	73
Солодкий світ!	75
Катеринка на вулиці грає	76
Кропивка на ставку цвіте і пахне	76
Нашу шлюбну постелю вквітчали троянди пахучі	77
Меди та пахощі живиці	77
У футрі лисячім мене одвідав гість	78
Ніцше	79
Шекспір	79
Бодлер	80
Крізь бурю й сніг (уривки)	80
Лягла зима. Завіяло дороги	85
В буденщині процвілій і прокислій	86
Знов той же Сфінкс	87
Запахла осінь в'ялим тютюном	87
Я натомився від екзотики	88
Я не можу тебе забуть	88
Вікна говорять	89
З Адама Міцкевича	92
Друге рибальське посланіє	93
Хто храми для богів...	94
Як ліс, як щогли сміливих флотилій	95
Поет	95
Подвійна лірика	96
Людськість	97
Тополя	98
Труд	98
Так, ми пролог	99
ЯКІВ САВЧЕНКО (літературна сільвета)	101
Він вночі прилетить на шаленім коні	104
Стоїть. Як віск. І скорбно плаче	104
Сонце під голови	105
ДМИТРО ЗАГУЛ (літературна сільвета)	107
За непроглядною заслоною	110
Я чую пісню, мов крізь сон	111
МИХАЙЛЬ СЕМЕНКО (літературна сільвета)	113

Дні неминучі	117
Бронзове тіло	117
Кондуктор	118
Океан	118
ОЛЕКСА СЛІСАРЕНКО (літературна сільвета)	121
Пам'яті Гната Михайличенка	123
Уот Уїтмен	123
На пасіці	124
Іней	125
Осінь	126
МИКОЛА ЗЕРОВ (літературна сільвета)	127
Noi triakonta	131
Молода Україна	132
Обри	132
Чистий четвер	133
Арістарх	134
В степу	134
Куліш	135
Київ з лівого берега	135
Лестригони	136
Космос	137
Сон Святослава	137
Та як нам жить хвилиною легкою	138
Чорніє лід біля трамвайних колій	139
В гостях у поета	139
То був щасливий, десятилітній сон	140
ВАСИЛЬ ЕЛЛАН (БЛАКИТНИЙ) (літературна сільвета)	141
Після Крейцерової сонати	145
Повстання Андрія Заливчого	145
Удари молота і серця	147
Нескінчений малюнок	148
ВАСИЛЬ ЧУМАК (літературна сільвета)	149
Несли твою труну	151
Ряд хаток, пошарпані, подерті	151
Я порву ті вінки	152
Бурями сійтеся, бурями	153
Революція (уривок)	153
МАЙК ЙОГАНСЕН (літературна сільвета)	155
Я знаю: загину	159
Люблю тебе — не знаю слів	159
Поля синіють вечорами	160
Заячий вітер, сніг	160
Дні мої, мої дивні діти	161
Посуха	161
Голод	162

Ви, що не знаючи мети	163
Весна	163
Револуція, I	164
Метемфісис	165
Колискова	165
Ось іду по рейці	166
Ясень	166
Впливає чапля з туманів	167
Овес росте край неба у пісках	167
Поезія	168
Верніться!	169
Вікно зимового вагону	169
Мисливська легенда	170
Ах, життя моє — кругле як м'яч	171
ВОЛОДИМИР СОСЮРА (літературна сильвета)	173
Уже зоря золоторога	177
Степ	177
Маки	178
Магнолії лимонний дух	179
Залізниця (уривок із поеми)	180
I знову дні руді та бурі	181
Такий я ніжний, такий тривожний	181
З вікна	182
Мазепа (уривки)	183
Сад (уривок)	185
Два Володьки (уривок)	186
Серце (уривки)	187
ВОЛОДИМИР СВИДЗІНСЬКИЙ (літературна сильвета)	189
Ударив дощ, заколихав	194
Десь дощ іде	194
З книги «Вересень»	195
Розхиляю колосся, іду	196
Тільки в вечірньому морозі	196
Одступається небо	197
Зрада, I, II	198
Нерозвійно нагусла над мокрим вікном	201
Маятник натомився	201
Баляда третя	202
Холодна тиша	203
Роздумно, важко ступали коні	204
Лице люстра мертвіє в тіні	205
I довго шукав я живущої води	206
ПАВЛО ФИЛИПОВИЧ (літературна сильвета)	209
Дивись, дивись: безмежні перелоги	212
Єдина воля володіє світом	212
На поталу камінним кригам	213

Заклинаю вітер і хмари	214
На хижі заклики пожеж	214
Я — робітник в майстерні власних слів	215
Коли летять, як сиві зграї	216
Білявий день втомився і притих	216
Минула ніч тривожно і безславно	217
Кому не мріялось, що є незнана Муза	218
Закликав червень чарівну теплінь	218
Жовтих плям тривожне коло	219
Мономах	220
Хилиться сумно і гнівно	221
І десь надійшло наостанку	222
Місяця срібний дзюб	222
Візьмеш у жменю сонного насіння	224
Епітафія неоклясиків	225
ТОДОСІЙ ОСЬМАЧКА (літературна сільвета)	227
Плугатар (уривки)	232
Колісниця (уривок)	233
Регіт	233
На Ігоревім полі	234
Голота (уривки)	237
Ідуть селяни в темні далі босі	238
Деспотам (уривки)	239
ГЕО ШКУРУПІЙ (літературна сільвета)	241
Семафори	244
Голод	245
Пісня зарізаного капітана	246
ДМИТРО ФАЛКІВСЬКИЙ (літературна сільвета)	249
Час колесами чавунними	253
Одна нога в стременах	254
Зійшлись обоє на багнетах	255
ВАСИЛЬ БОБИНСЬКИЙ (літературна сільвета)	257
Із поеми «Смерть Франка»	261
Чорнозем (уривок)	262
МИХАЙЛО ДРАЙ-ХМАРА (літературна сільвета)	263
Із циклу «Молода весна»	268
Поки не вмру, не перестану	268
Мати	269
Зоріти ніч і бути з вами	270
І знов, як перший чоловік	270
Під блакиттю весняною	271
Розлітувався лютий надаремне	271
Вона жива і нежива	272
Ще губи кам'яні дахів високих	273
Прощання з Поділлям	274

Серпневий прохолонув вар	274
Шехерезада, II	275
Шехерезада, IV	276
Горять священні орифлами	276
Я полюбив тебе	277
Я світ увесь сприймаю оком	277
Долі своєї я не кляню	278
Перед грозою	279
З Махара	280
Лебеді	281
І знов обвугленими сірниками	281
ЄВГЕН ПЛУЖНИК (літературна сільвета)	283
Я — як і всі, і штани з полотна	288
Для вас, історики майбутні	288
Уночі його вели на розстріл	289
Притулив до стінки людину	289
Зустрів кулю за лісом	290
... І ось ляжу, — родючий гній	290
Із поеми «Галілей»	291
Із поеми «Канів»	292
Косивши дядько на узліссі жито	293
Ніч... а човен — як срібний птах	293
Тепер на півночі горять сніги	294
Що менше слів, то висловитись легше	294
Суди мене судом своїм суворим	295
Подолано упертість Ізабелли	295
Мовчи! Я знаю	296
Вона зійшла до моря	296
ЛЕОНІД ЧЕРНОВ (МАЛОШИЙЧЕНКО) (літературна сільвета)	299
Шляхи під сонцем	302
Фінал поеми «Сонце й серце»	303
...Ти робиш нині сам свою історію	305
З поеми «Харків»	305
СТЕПАН БЕН (літературна сільвета)	307
Дзвенять хрущі, цвітуть черешні	311
Польова зустріч	311
О, хутори	312
Ода	312
МИКОЛА БАЖАН (літературна сільвета)	315
Кров полонянок	322
Залізнякава ніч	323
Дорога	323
Нічний рейс	324
Гетто в Гумані	326

Будівлі (Собор. Брама. Будинок)	329
Гофманова ніч	335
Розмова сердець	340
Слово о полку	350
Сліпці (уривок)	352
МАРКО ВОРОНИЙ (літературна сільвета)	355
Отчизна	357
Візія	357
Бондарівна	358
Слово	358
ВАСИЛЬ МИСИК (літературна сільвета)	361
Олень	365
Трави	366
З півдня темніє обрії (уривки)	366
Під Івана Купала	369
Конкістадори	370
ОЛЕКСА ВЛИЗЬКО (літературна сільвета)	373
Замість прологу	378
Романтикові	378
Серце	379
Туман	379
Чую, чую: — обіймає жаль	380
Порт	381
Рейд	381
Матроси	383
Рейс	383
Одлетіла конвалійна Леда	384
Можна заспокоїтись	384
Плякат одлиги	385
...І я тоді ставав на перехресті	386
Дев'ятий вал	387
В порті стоять кораблі	388
Дев'ята симфонія	388
КОСТЬ БУРЕВІЙ (ЕДВАРД СТРИХА)	
(літературна сільвета)	391
Пародези (Партвівіска. РРРеволуція)	398
Зозендропія (уривок)	400

ПРОЗА

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ (літературна сільвета)	405
Редактор Карк	417
Я (Романтика)	430
ВАЛЕРІЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ (літературна сільвета)	451
Іван Босий	456

ГРИГОРІЙ КОСИНКА (літературна сільвета)	465
Анкета (уривок)	471
ІВАН СЕНЧЕНКО (літературна сільвета)	475
Із записок Холуя	479
БОРИС АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ (літературна сільвета)	489
Смерть	493
ЮРІЙ ЯНОВСЬКИЙ (літературна сільвета)	565
Чотири шаблі (уривки)	577
ОСТАП ВИШНЯ (літературна сільвета)	613
Моя автобіографія	623
«Чукрен»	636
«Чухраїнці»	638
Дещо з українознавства	643

ДРАМА

МИКОЛА КУЛШ (літературна сільвета)	649
Народний Малахій	664
КОСТЬ БУРЕВІЙ	753
Павло Полуботок (уривки)	756

ЕСЕЙ

АНДРІЙ НІКОВСЬКИЙ (літературна сільвета)	781
Vita nova (уривки)	785
ЮРІЙ МЕЖЕНКО (літературна сільвета)	791
Творчість індивідуума і колектив	795
Відозва ВАПЛІТЕ	799
МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ	
Камо грядеши (уривки)	804
Думки проти течії (уривки)	817
Апологети писаризму (уривки)	825
Україна чи Малоросія? (уривок)	833
МИКОЛА ЗЕРОВ	
Євразійський ренесанс і пошехонські сосни	836
ВОЛОДИМИР ЮРИНЕЦЬ (літературна сільвета)	841
Діялоги	845
ОЛЕКСАНДЕР ДОВЖЕНКО (літературна сільвета)	857
До проблеми образотворчого мистецтва	869
ЛЕСЬ КУРБАС (літературна сільвета)	879
Шляхи «Березоля»	894

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ (літературна сільвета)	907
Ганебній пам'яті	918
*	
ЮРІЙ ЛАВРІНЕНКО	
Література вітаїзму, 1917–1933	929
ЄВГЕН СВЕРСТЮК	
Про «РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ»	957